

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

134. An praedicta dotatio sit facta per verum Testamentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

An prædicta donatio sit facta per verum
Testamentum.

N instrumentum iam explicatum sit proprii nominis testamentum. Apparet quod non; quia nulli scribuntur testes: nullæ solennitates iuris in testamentis requisitæ adsunt, & ex formula sua magis est donatio mera inter vivos. Scio replicari posse & admitto nec in his illas solennitates, nec testes esse necessarios in testamētis & donationibus ad pias causas. Vide Lessiū de Iustitia & iure li. secundō, c. 19. dubi. 2. Nihilominus sentio prædictum instrumentum non esse proprii nominis testamentum. In primis quod non procedat modo in testamentis quasi naturaliter solito; non enim hic disponit Willibrordus de omnibus suis bonis quod testamentorum conditores solent & debent: nihil de Ecclesia Ultraiectina: nihil de Episcopatu: nihil de foundationibus Ultraiecti positis: nihil de domesticis & familiaribus; nihil de suppellectili tam sacra, quam profana. Loquitur continuò in præsentem, dono, do &c. cum testatores consueverint in futuro, habeat post mortem, habeat, aut quid simile. Deinde L. I. P. de testam. Definitur testamentum esse voluntatis nostræ iusta sententiæ de eo quod quis post mortem suam fieri vult. Hic vero Willibrordus non dat sententiæ de eo quod post mortem fieri vult, sed de eo quod se viuentem vult fieri & hoc omnino sonant formulæ, *Dono à die præsentem donatumq;*

T r e

esse

esse perennibus temporibus volo &c. Trado atq; transfundo ad illam casam Dei Epternacum &c. Quare dicendum est esse solum donationem seu litteras donationis inter viuos, qua quis sic donat, vt etiam se viuo velit rem absolutè esse alterius, & hoc declarant prædictæ formulæ. Cur ergo ab auctoribus pãssim inscribitur & appellatur testamentum? Res. dici testamentum improprie, vel quia est simile testamento, aut est testimonium donationis. Vnde Willibrordus sub disiunctione vocat *testamentum vel* (quasi seipsum corrigendo) *donationem meam quam ego Clemens Willibrordus Episcopus sanamente &c.*

Secundò quæritur, Quomodo S. Willibrordus solenni religiosa professione constrictus & quidem (quod quibusdam placet) monachus, potuerit donare aut testamentum condere, cum religiosi sint exuri omni proprio ex quo donent, alienent, testamentum condant? Sic de S. Augustino Hipponensi Episcopo Possidius; Testamentum nullum fecit quia vnde faceret pauper Christi non habuit. Et D. Gregorius magnus consultus ab Augustino Angliæ Apostolo & primo Archiepiscopo Cãtuariensi quomodo ipse religiosam sibi quam alijs de bonis oblati disponere deberet, eidem rescribit: *Quia Fraternalitas tua Monasterij regulis erudita seorsum fieri non debet à Clericis suis in Ecclesia Anglorum quæ auctore Deo nuper adhuc ad fidem adducta est, hanc debet conuersationem instituere quæ initio nascentis Ecclesiæ fuit Patribus nostris, in quibus nullus eorum ex his quæ possidebant aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia.*

Res. primò, Willibrordum plurimas oblationes à fidelibus recepisse vt eas ad sacras piasque foundationes applicarēt, impenderet, adeo vt earum non tam esset dominus

nus & proprietarius quam dispensator, quod religioso licet. secundò, potest religiosus Episcopus testamentum condere & donare cum consensu summi Pontificis, quem ipsum habuisse dū donauit, si donauerit, aut si testamentum condiderit, est verosimile. Denique huc reducito sententiam Dominici Soto lib. 10. de iustitia q. 5. artic. septimo, qua docet Episcopos ex Monachis factos eodem modo obtinere portionem sibi assignatam quo Episcopi seculares suam: ac post argumenta in vtramque partem prolata & factam distinctionem bonorum secularium & Ecclesiasticorum demum resoluit: *Dicendum ergo sub peccatorum censura, quod sicut obedientia monachi dum fit Episcopus, sic mutatur ut soli sit Papa subditus, ita & eius mutatur paupertas, ut decimarum portio reliquaque Episcopalia bona illi sicuti & reliquis Episcopis adiudicentur: nimirum ut & ipse sustentetur: & singulari misericordia precepto, quod pra alijs Episcopis religiosos ligat, subsidio sit pauperibus. Quantum ad aliud vero bonorum genus, scilicet secularium, dubitari non potest, quin etiam paupertatis votum quadamtenus ei mutetur ut patet ex cano. statutum. 18. q. 1. ubi monachus qui in monachatu haeres paternus esse non poterat, idoneus declaratur eidem ad eundem hereditati qua vti que potest superstite vitaperfrui. Et in causam adducitur, quod idem electio canonica à iugo regulae monasticae religionis absoluit: & sacra ordinatio de monacho Episcopum fecit: Hinc soluendae aliquot difficultates contra Episcoporum religiosorum liberior em dispensationem occurrentes. Quod attinet ad D. Augustinum Hipponensem testamentum nullum fecit, non quod absolute nequiverit, sed quia omnibus in religiosos, pauperes, captiuos, tempore obsidionis & vastationis Wandalicæ voluntariè impensis, nihil restabat unde faceret: aut si quid superfuerit, noluerit pauperi ei magnus se&ator testamentum condere. Alteri Augu-*

stino D. Gregorius solum suadet quod perfectius & monacho conuenientius est, praesertim quando ipsimet clerici non religiosi in communi victitabant; non vero determinat nequaquam aliter agi posse. Tertio, quaeritur, quare Willibrord, voluerit monasterium adeo remotum à sua Dicecesi? cur ibi saepius conuersari, imo praesse? cur ibi sepulturam eligere? Cur non potius Ultraiecti apud collegas suos, aut alibi propria in parochia? Res. causam fuisse amorem Pipini eiusque coniugis erga missum Domini, vicissim amorem ipsius in eos: illi considerantes sanctitatem viri & lucentem in eo gratiam diuinam, voluerunt Austrasiam eius praesentia cohonestari, benedici; voluerunt eius vultu frui: considerantes iterum eius mores religiosos, industriam, zelum in spiritualibus ordinandis, amauerunt aliquot monasteria Austrasiae eius obstetricante manu educi, foueri, consilio dirigi. Ipse vicissim spartam à Principibus propositam omni conatu promouere, omnibus medijs ad perfectum deducere. Nec propterea neglexit suos Frisios, in quibus non minora, imo plura praestitit. Vtrisque conuenienti tempore cum auctoritate & auxilio aderat.

Cur & sepulturam Epternaci potius quam Ultraiecti elegerit, resoluetur, vbi ad eius obitum peruenerimus.

DISERT